Voss herad

Kommunedelplan tidleg innsats og livsmeistring

Sveinung Hellesen Nygård

Tora Heggem

VOSS
bygd for sterke opplevingar

Tidsplan

- 5 min. Frode:

  - Info om planprosessen. Progresjon og vegen vidare.

- 15 min. Tora og Sveinung

  - Presenterer oversikt over førebyggande tiltak per i dag.

- 20 min. Gruppearbeid / innspelsrunde.

Frå kommuneplanen sin samfunnsdel:

"Den kommunale ressursbruken må rettast inn mot tidleg innsats og førebygging, framfor reparasjon." S. 11

"Voss herad vil styrka helse og levekår gjennom førebygging og folkehelsearbeid." S. 20

"Voss herad skal førebyggja framfor å reparera i helsetenesta. Me skal satsa på tidleg innsats og driva førebyggjande og helsefremjande arbeid. Tenestene skal innrettast slik at førebygging er eit grunnleggjande fokus overfor unge, eldre og menneske med særlege helseutfordringar." S.20

Voss herad

Planstrategien presiserer at utanforskap er ei prioritert planoppgåve, og at det skal utarbeidast ein kommunedelplan for tidleg innsats og livsmeistring.

Både kommuneplanen og statlege føringar krev altså at førebygging vert prioritert i arbeidet retta mot barn og unge.

Fordelar ved førebygging:

- Potensial for å redusere liding.

- Spare utgifter.

- Enklare å førebygge enn å reparere?

Voss herad

Kommunedelplan for tidleg innsats og livsmeistring

Framlegg til

Planprogram

VOSS

4. Forslag til plantema

Temaet for denne planen femner vidt, og det er mange relevante element som kan trekkjast fram og belysast i ein kommunedelplan for tidleg innsats og livsmeistring. Det er derfor trong for å avgrensa arbeidet. Ved seinare rullering av planen kan det vera naturleg å trekka fram andre tema. Planlagde handlingsplanar og strategiar, som handlingsplan for unge/psykisk helse og strategi mot barnefattigdom, vil rette fokus mot spesifikke område.

Sidan eit av måla med denne planen er å avdekke særlege fokusområde for tidleg innsats livsmeistring må det gjerast rekning med at dei to nemnde arbeida vert supplert med ytterlegare handlingsplanar og strategiar.

Arbeidsgruppa føreslår difor fylgjande tema for arbeidet med tidleg innsats og livsmeistring for Voss:

- Oversyn over det forebyggande arbeidet i heradet med omsyn til barn og unge.
- Oversyn over verktøy for samhandling, tverrfagleg samarbeid og koordinering i tenestene.
- Oversyn over tiltak i heradet retta mot tidleg innsats for barn og unge.
- Avdekking av områder kor det er trong for ein særleg innsats i høve temaet for planen. Og utpeiking av satsingsområde for vidare arbeid med målgruppa.

Presentere oversyn over dei førebyggande tiltaka vi rår over i Voss herad i dag.

Oversikta kan nyttast som utgangspunkt for å legge strategien for det vidare arbeidet.

Vi ynskjer innspel på dette.

Førebygging

Vi skil på ulike nivå av førebygging:

- **Befolkningsretta (universell) førebygging:** Tiltak retta mot folk flest eller mot heile befolkningsgrupper utan at ein har identifisert individ eller grupper med forhøya risiko. Siden tiltaka når mange menneske, er effekten gjerne stor for samfunnet.
- **Grupperetta (selektiv) førebygging:** Tiltak retta mot grupper med kjent og forhøgd risiko for å utvikle sjukdom.
- **Individretta (indikativ) førebygging:** Tiltak retta mot individ med høg sjukdomsrisiko eller høgt symptomnivå.
- **Førebygging er noko anna enn behandling**. Behandling er alt vi sett i verk etter at diagnostiserbar sjukdom eller klinisk høgt symptomnivå har oppstått.

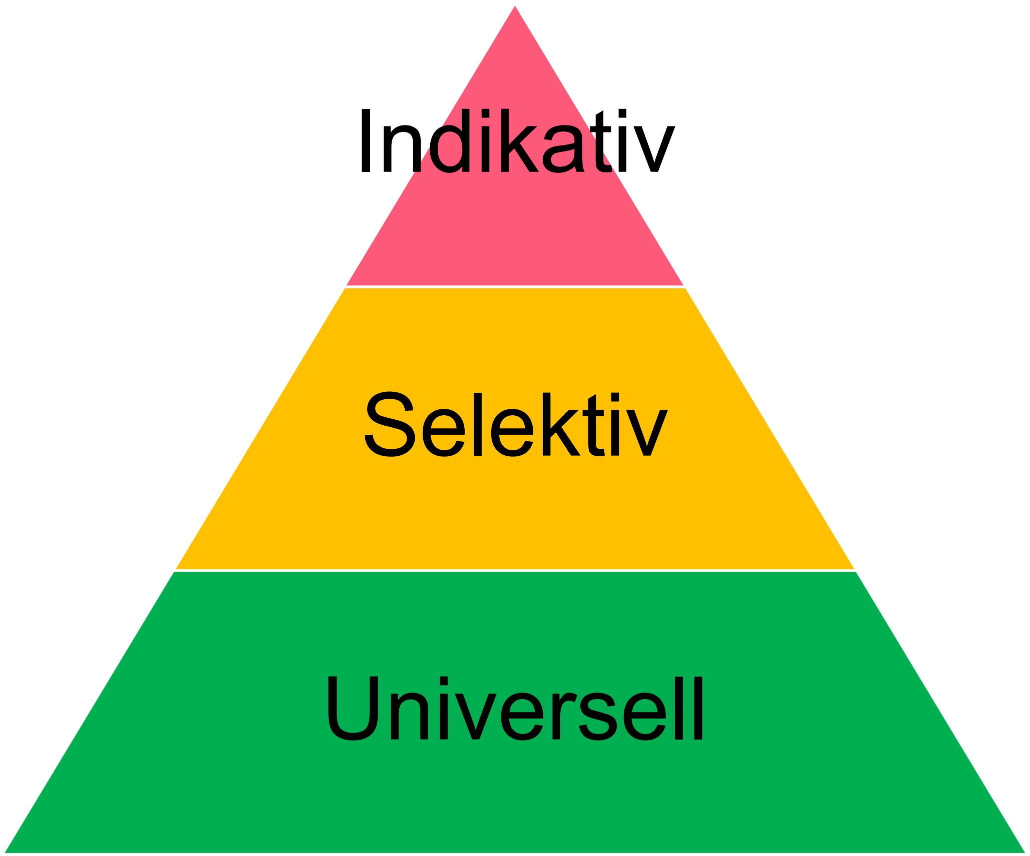

Kjelde: Folkehelseinstituttets rapport [Bedre føre var… Psykisk helse: Helsefremmende og forebyggende tiltak og anbefalinger]

Førebygging

- Døme på dei ulike nivåene:
- **Universelt nivå:** Helsestasjonen, møter alle barn og har samtaler med alle foreldre.
- **Selektivt nivå:** Fokus på tidleg støtte til sosialt sårbare barn i barnehage-zero.
- **Indikativt nivå:** Spesifikk individuell oppfølging i kommunal helseteneste – t.d. samtale m barn/ foreldrerettleiing med helsesjukepleier eller kommunepsykolog

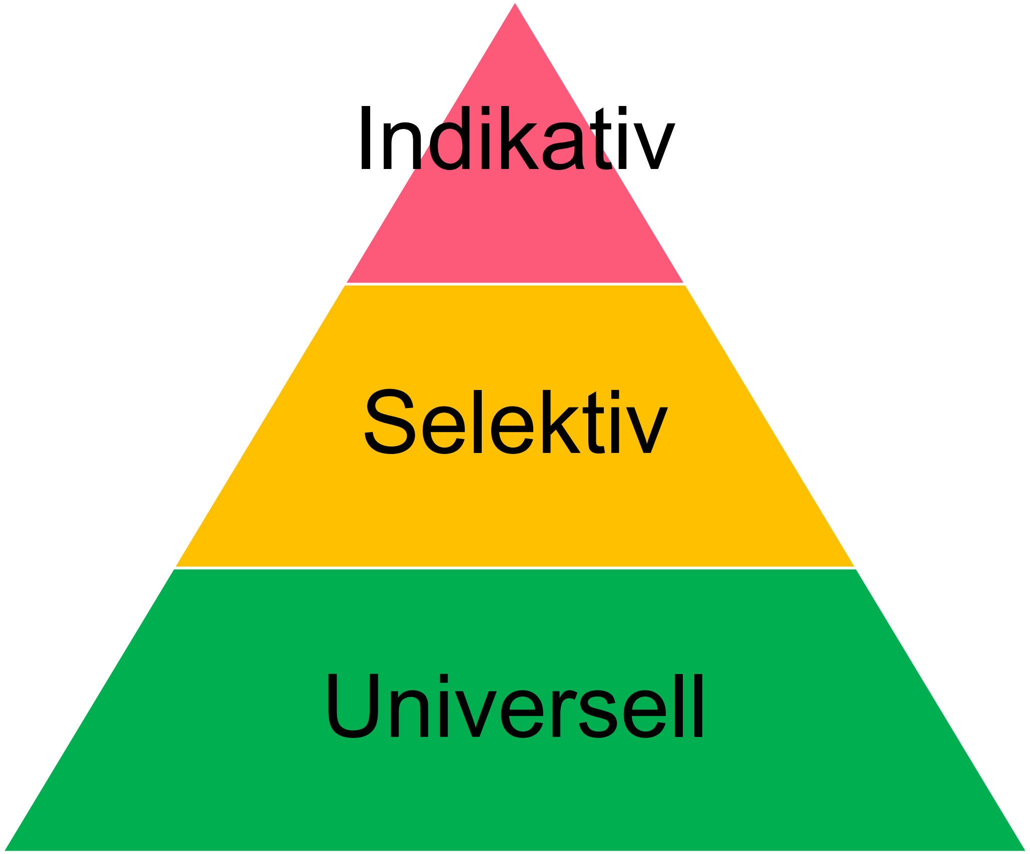

Voss herad

Helsestasjon og skulehelsetenesta	Helsestasjon generelt er universelt førebyggande Gravide: - TWEAK – alkoholscreening - EPDS – psykisk helse screening i svangerskap og barsel - Fysisk og psykisk oppfølging - Spør om vald i nær relasjon - Heimebesøk til alle 1.gongsfødande og risikosv.sk. etter fødsel ICDP - Foreldre-veiledning i grupper. - Tilbys alle som ønsker det. Alle kan melde seg på. Annonseres blant annet på facebook. - 0-6 år - Prøver ut gruppe for 6-13 nå. - Kanskje prøve til eldre aldersgrupper også på sikt. - Les om tiltaket her Helsestasjon 0-6 år - Heimebesøk til alle nyfødte, begge foresette til stades. - Kartlegging av fysisk, psykisk helse, vald/overgrep «I trygge hender» og rus. - Konsultasjonar (totalt 14) dei første 0-4 år inkludert heimebesøket. Begge foresette viss mogleg. - Gruppetilbod med tanke på nettverksbygging (4 pers.per gr.) 1. kl. samtalen, med mellom anna spørsmål om vald. 3. kl samtalen, fokus på vekt (kan avdekke vansker knyttet til mat og vekt el) 6. kl undervisning i kropp/seksualitet/grensesetting 8.kl. samtalen med mellom anna spm om vald. 9.kl. undervisning seksualitet Samarbeid med politiet om rus og overgrep Helsestasjon for ungdom «Open dør» Vgs: Lite helseteam og stort helseteam	COS-P: - Circle of security-kurs for foreldre - Ved behov. - Les om tiltaket her 6-12/13 år - Støttesamtalar med barn - Foreldrerettleiing - Psykologisk førstehjelpskrin Flyktningar: - Helsesamtalar med screening til alle nyankomne flyktningar - Målretta oppfølging av fysisk og psykisk helse - Støttesamtalar/ oppfølging - Samarbeid med Vaksenopplæring/ Intro generelt og i individuelle saker - Samarbeid med Intro rundt ICDP "Open dør"	Miljøarbeider i heimen Målretta oppfølging av fysisk og psykisk helse "Open dør" Støttesamtalar - Grenser ofte mellom selektivt og indikativt	**Arbeid med individuell plan og ansvarsgrupper.**	Ynskje for fremtida: - Foreldre-førebuande kurs, jordmor og helse-sjukepleiar - Psykolog på helse-stasjonen – lågterskel til foresette - Familie-rådgjevar på HST. - ICDP som kontinuerleg gruppe-tilbod heile året - Betre samordning av tenester i heradet – rutiner og struktur. Spesielt foreldreveiledningsprogram, hva finnes, hva skal man velge når ++ (lage bedre oversikt over dette. Hva inneholder de ulike programmene, hvem er målgruppe, hvordan presenteres de for samarbeidspartnere og foreldre)

PPT	Zippy, Passport, Draumeskulen Inkluderande skule- og bhg-miljø	Lågterskel logopedi Systemarbeid BTI TIBIR/PMTO: ➤ TIBIR- konsultasjon skule/barnehage ➤ Sosial ferdighetstrening ➤ Systemarbeid: - Implementering av tiltaket i heradet - Vedlikehaldsrettleiing av tilsette i heradet - Kursing	Sakkunnig vurdering Meistringsteam Logopedi Skuleteam/bhg-team Støttesamtaler m barn og foreldre	Koordinator for born m IP TIBIR/PMTO ➤ TIBIR-foreldrerådgjeving ➤ PMTO-terapi ?	Ynskje for framtida: -Betre utnytting av tiltaka våre -Felles inntaksteam for tiltaka i heradet -Meir systemretta arbeid kontra individ arbeid i skule og barnehage

.....

Barneverntenesta		"Barnetreffet"? - I samarbeid med helsestasjon og røde kors?	Miljøarbeidar i heimen Familiesenteret? - Littsint - COS-P? - (kommer an på hvem som får det, er det bare familier der det allerede er vansker?) Avlastning	Marte Meo? COS-P? Miljøarbeidar Oppfølging av enkeltindivid og familier Frå Tilstandsrapport 2021 - Råd og rettleiing ved barnevern-tenesta eller tilvist Familiesenteret - Familieråd - Støttekontakt - Besøksheim - Samarbeids-møter med andre instansar - Friviljug fosterheim - Opphald på Foreldre-barn-senter - Økonomisk hjelp - Barnehage-plass/ SFO	Behov/ønsker for framtida? Fleire tilsette som kan jobbe lågterskel med t.d. COS – kurs OEFFT (emosjonsfokusert familieterapi). COS-intervention

VOSS

Voss herad

Diskusjon i grupper

Kva tenker de må til for å lukkast med å dreie ressursinnsatsen frå reparasjon til førebygging?

- Maks 4 min pr person, referent styrer tida.

VOSS